

jeg talte om, og dét har vi ikke vidst noget om; selv ikke regeringen har vidst noget om det, siger den.

Ove Fich (S):

Det kunne være fristende at foretage en gennemgang af, hvorledes Socialdemokratiet har påvirket den danske atomvåbenpolitik i efterkrigstiden, både som regeringsbærende parti og i oppositionsperioden 1982-93, hvor der som bekendt var et flertal uden om regeringen i sikkerhedspolitiske spørgsmål. Man kunne nævne diskussionen om atomvåbenfri zoner, dobbeltbeslutningen i 1979, de aktuelle forsøg på at sikre ikkespredningsaftalen og kampen for et prøvestop, herunder ikke mindst protesterne mod Kinas og Frankrigs prøvesprængninger.

Men det er dog næppe den socialdemokratiske politik, som forespørgerne ønsker en gennemgang af. Interessen samler sig vel i virkeligheden fra forespørgernes side om, hvorvidt den danske beslutning om, at der ikke kunne stationeres atomvåben på dansk territorium, blev overholdt af USA. Det er vel tvivlen herom, der har foranlediget forespørgerne til at udløse dagens debat.

Om perioden før 31. maj 1968 har regeringen offentliggjort sin redegørelse. Den viser kort sagt, at USA's regering på grund af en korrespondance med daværende statsminister H.C. Hansen kunne opfatte det, som om de havde dansk accept af at overflyve Grønland med atombevæbnede fly samt at stationere atomvåben i Grønland. Dette er som bekendt ved at blive undersøgt af DUPI, Dansk Udenrigspolitisk Institut.

Med aftalen mellem Danmark og USA af 31. maj 1968 blev forholdene afklaret, så dette ikke kunne finde sted i fremtiden. På dette tidspunkt var stationeringen af atomvåben i Grønland i øvrigt ophørt. Der er ikke siden den aftales indgåelse været tegn på, at den skulle være brudt af nogen af parterne. Vi går derfor i Socialdemokratiet ud fra, at den i hele perioden er blevet overholdt.

I det fremsatte forslag til dagsorden af Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti foreslås det, at Dansk Udenrigspolitisk Institut skal foretage en undersøgelse af dansk atompolitik indtil i dag.

Til det vil jeg gerne for det første sige: Vi undersøger normalt ikke vore partners overholdelse af folkeretligt bindende aftaler. Vi går selvfølgelig ud fra, at de overholdes.

For det andet: Vi finder ikke, at der er beviser for, at aftalen er brudt.

For det tredje: Vi tilstræber i alt det politiske arbejde megen åbenhed, men vi føler ikke, at Dansk Udenrigspolitisk Institut vil være i stand til på forsvarlig vis at lave den påtænkte undersøgelse på grund af begrænset adgang til relevant materiale.

Så vi må sige til Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti, at der ikke kan fremføres tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at foretage den foreslåede undersøgelse, og på den baggrund vil Socialdemokratiet stemme imod den foreslåede dagsorden fra Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg må konstatere, at der helt åbenbart lægges op til en kort debat. Dansk atompolitik er ikke noget, som Socialdemokratiet ønsker at diskutere. Det er heller ikke noget, udenrigsministeren vil have diskuteret, kunne man jo høre. Han var lidt optaget af resumeer, og hvad der var sket op til 1968; men derudover var der ikke nogen bemærkninger.

Idet jeg konstaterer dette, vil jeg gerne spørge hr. Ove Fich helt konkret, hvad det er, der har fået ham til at skifte mening siden den 18. september 1995.

Man har et standpunkt, til man tager et nyt, og det kan være en ærlig sag, vil jeg godt sige til hr. Fich, men kan vi alligevel ikke få det opklaret? For den 18. september i år siger hr. Ove Fich til Politiken: »Jeg synes, vi skal undersøge de amerikanske flådebesøg i danske havne efter 1968. Den amerikanske destroyer »USS Dahlgren«s ophold i Århus' havn i 1988 har rejst tvivl om, hvorvidt amerikanerne har krænket vores atomvåbenfrihed.« Så skal det retfærdigvis føjes til, for jeg skal ikke fordreje noget, at ligesom hr. Jørgen Estrup og hr. Per Stig Møller understreger hr. Ove Fich, at der skal tages hensyn til, hvad amerikanerne tillader at offentliggøre i forbindelse med undersøgelsen. Han siger: »Vi er selvfølgelig indstillet på at få mest mulig åbenhed, men dét, der begrænser, er naturligvis hensynet til USA, for hvis vi ensidigt offentliggør ting, får vi ikke meget at vide i fremtiden.«

Nuvel, det er jeg endda et stykke ad vejen enig i. Jeg mener også, en undersøgelse må gennemføres med hensyntagen til USA. Men hvad har fået hr. Ove Fich til at gå helt bort fra sit